

Tez No	İndirme	Tez Künye	Durumu
90475	Bu tezin, veri tabanı üzerinden yayınlanma izni bulunmamaktadır. Yayınlanma izni olmayan tezlerin basılı kopyalarına Üniversite kütüphaneniz aracılığıyla (TÜBESS üzerinden) erişebilirsiniz.	Alzheimer hastalığı ve apolipoprotein E/E4 allel birlikteliği Yazar:NAZAN ALTUNTAŞ Danışman: Y.DOÇ.DR. NAZAN AYDIN Yer Bilgisi: Atatürk Üniversitesi / Tıp Fakültesi Konu:Psikiyatri = Psychiatry Dizin:Alleller = Alleles ; Alzheimer hastalığı = Alzheimer's disease ; Apolipoproteinler E = Apolipoproteins E	Onaylandı Tıpta Uzmanlık Türkçe 2000 947 s.

IV ÖZET Alzheimer Hastalığı (AH) en sık görülen demans sebebidir. Oluşumunda birçok genetik ve çevresel risk faktörü rol oynamaktadır. Son yıllarda üzerinde en çok çalışılan genetik faktör Apolipoprotein E (ApoE) s4 allel varlığıdır. Bu çalışma, NINCDS-ADRDA tanı kriterleri kullanılarak "muhtemel" Alzheimer hastalığı tanısı almış kişilerde, yüksek oranda saptandığı, birçok popülasyonda yayınlanan çalışma sonuçlarından anlaşılan ApoE s4 allel varlığının bizim toplumumuzda da bulunup bulunmadığını araştırmak amacıyla yapıldı. Çalışma 17'si erkek 8'i kadın 25 hasta ile eğitim, cinsiyet ve yaşça eşleştirilmiş 14'ü erkek 11'i kadın 25 kişiden oluşan sağlıklı kontrol grubunda gerçekleştirildi. Bütün hastalara mental durum muayenesi için eğitimliler ve eğitimsizlere ayrı olmak üzere Standardize Mini Mental Test uygulandı. Hastalara diğer demans nedenlerini dışlamak amacıyla NINCDS-ADRDA tam kriterleri doğrultusunda gerekli görülen işlem ve tetkikler yapıldı. Apolipoprotein E genotipleme DNA analizi ve takiben Polimeraz Zincir Reaksiyon yöntemiyle yapıldı. Elde edilen sonuçlar chi-square(x2) testi ile değerlendirildi. Alzheimer hastalığı olan grupta s4 allel bulunma oranı % 26, kontrol grubunda ise %12 idi. Bu sonuç oran olarak farklı ancak istatistiksel açıdan anlamlı değildi. Apolipoprotein E genotiplemesinde s4 allel içeren genotipler(s2/4, s3/4, s4/4) dikkate alındığında ise oranlar hasta grubunda % 48, kontrol grubunda % 24 şeklinde idi ve bu sonuç istatistiksel açıdan anlamlı olarak farklıydı. Çalışmamızda AH olan grupta s4 allelinin yüksek oranda olma eğiliminin literatür bilgileriyle uyumlu olduğu görüldü. Bu tip genetik belirleyicilerin bulunması risk faktörlerinin tespit edilmesine dolayısıyla erken ve etkin tedavi yöntemlerinin geliştirilmesine katkıda bulunacaktır. Böyle çalışmaların daha fazla vaka içeren serilerde tekrarlanması bu konuda daha geçerli sonuçlara ulaşmamızı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Demans; Alzheimer hastalığı; tanı kriterleri; genetik; apolipoprotein E s4 alleli

SUMMARY Alzheimer's Disease (AD) is the the most common cause of dementia. Some genetic and environmental risk factors have been claimed to play a role in the pathogenesis of AD. In recent years, the most frequently studied genetic factor in AD is the presence of Apolipoprotein E (ApoE) e4 allele. This study was aimed to investigate the presence of s4 allele of ApoE, which have been reported in high frequencies in some

populations in the literature, in patients with probable AD by NINCDS-ADRDA criteria in our population. The study consisted of 25 AD patients (17 males and 8 females) and 25 similarly age-,sex- and education- matched healthy subjects (14 males and 11 females). Standardised Mini Mental Test, arranged for educated or noneducated individuals, was applied to all subjects for the evaluation of mental state. For the exclusion of other causes of dementia, some necessary procedures and tests were performed in the light of NINCDS-ADRDA diagnostic criteria. Apolipoprotein E genotyping was determined by DNA analysis, and consequently Polymerase Chain Reaction method was performed. The results obtained were evaluated with chi-square test. The rate of s4 allele presence was 26% in AD and 12% in the control group; the difference was not statistically meaningful. When genotypes including s4 allele (s2/4, s3/4, s4/4) were taken into consideration in ApoE genotyping, the rates were found as 48% in the patients and 24% in the control and the difference was statistically meaningful. This finding (the tendency of high frequency of s4 allele in AD) was consistent with the literature. The determination of such genetic markers might contribute to development of early and effective treatment modalities. Detailed studies consisting of more subjects are required to clarify this condition.

KeyWords: Dementia; Alzheimer's disease; diagnostic criteria; genetik; apolipoprotein E s4 allele